

W numerze m.in.

- * relacja z sesji Rady Miejskiej,
- * jest szansa na nowe trasy rowerowe,
- * upamiętniono Prymasa Tysiąclecia,
- * dyplomaci i prezes IPN w Mauzoleum w Michniowie,
- * zebrania wyborcze u strażaków,
- * promocja VI tomu *Zeszytów Suchedniowskich*,
- * konferencja naukowa za nami,
- * wydarzenia kulturalne i sportowe.

„Skokotliwi” na Święcie Chleba w Tokarni

5 września w Parku Etnograficznym w Tokarni odbyło się coroczne *Święto Chleba*. Przed Dworem z Suchedniowa Zespół Pieśni i Tańca *Skokotliwi* zaprezentował pokaz *Okrężne*.

Czytaj na str. 15

Spotkanie integracyjne nauczycieli emerytów

W Hotelu *Świętokrzyskim* 7 września spotkali się członkowie Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego w Suchedniowie. Była to okazja do wręczenia podziękowań za długoletnią pracę związkową.

Czytaj na str. 9

Ewa Kaniewska po 45 latach pożegnała się z pracą w magistracie

Ewa Kaniewska w suchedniowskim Urzędzie Miasta i Gminy przepracowała 45 lat, w tym przez 32 pełniąc funkcję sekretarz miasta i gminy. Przyszło jej współpracować z pięcioma burmistrzami i siedmioma przewodniczącymi rady miejskiej. Na sesji rady miejskiej w dniu 23 września

oficjalnie pożegnaliśmy **Ewę Kaniewską**, która od sierpnia jest już na emeryturze. Jej następczynią od 1 października będzie długoletnia pracownica urzędu **Magdalena Przyjemka**.

Czytaj na str. 2

Leśna Droga Krzyżowa w Michniowie

W piątek 3 września w Michniowie odbyła się *Leśna Droga Krzyżowa*, wydarzenie zorganizowane przez Lasy Państwowe upamiętniające ofiary pacyfikacji wsi oraz poległych w czasie II wojny światowej leśników.

Czytaj na str. 5.
fotorelacja na str. 24

Ewa Kaniewska po 45 latach pożegnała się z pracą w magistracie

Swą funkcję objęła w przełomowych 1989 roku, kiedy rodziła się nowa, demokratyczna Polska. W suchedniowskim Urzędzie Miasta i Gminy pracowała 45 lat, w tym przez 32 pełniąc funkcję sekretarza miasta i gminy. Przy-

szło jej współpracować z pięcioma burmistrzami i siedmioma przewodniczącymi rady miejskiej. Na sesji rady miejskiej w dniu 23 września oficjalnie pożegnaliśmy **Ewę Kaniewską**, która od sierpnia jest już na emeryturze. Jej następczynią od 1 października będzie długoletnia pracownica urzędu **Magdalena Przyjemka**.

Początek sesji miał uroczysty charakter. Najpierw list z podziękowaniem odczytał przewodniczący rady **Krzysztof Adamiec**. W ciepłych słowach swą wieloletnią współpra-

cowniczkę pożegnał burmistrz **Cezary Błach**: *-Twoja obecność i pomoc niejednokrotnie uratowała mnie podjęciem pochopnej i błędnej decyzji. Szczerze Ci za to dziękuję i wyrażam przekonanie, że mimo emerytury nadal nam będziesz służyć pomocą* – mówił burmistrz wręczając wraz z przewodniczącym kwiaty.

Żegnając się – mamy nadzieję – tylko formalnie – nie kryjąc wzruszenia **Ewa Kaniewska**, korzystając z pomocy *przyjaciółki chusteczki ocierając łzy wzruszenia* – pożegnała się ze swymi współpracownikami. *-Nie wyprowadzam się z Suchedniowa. Nadal zależy mi na gminie i jej mieszkańcach. Dziękuję burmistrzowi za zaufanie i konstruktywną współpracę* – mówiła świeża emerytka dziękując zarazem wszystkim włodarzom miasta, z którymi przyszło jej współpracować: **Jerzemu Żmijewskiemu** (1989-1994), **Marii Zuba** (1994-1997), **Piotro-**

wi Gajdzie (1997-1998), **Tadeuszowi Bałchanowskiemu** (1998-2014) oraz **Cezaremu Błachowi** (od 2014).

Podziękowania skierowała do przewodniczących i radnych wszystkich kadencji: *-Dziękuję Wam za życzliwość, współpracę, zrozumienie, za przychyłność i dobry klimat tej współpracy* – powiedziała **Ewa Kaniewska** wymieniając przewodniczących: **Henryka Miernika** (1990-1998), **Jerzego Markiewicza** (1998-2002), **Jana Komonía** (2002-2006), **Janusza Mika** (2006-2010), **Eugeniusza Bugałę** (2010-2014), **Małgorzatę Styczeń** (2014-2018)

i **Krzysztofa Adamca** (od 2018).

Słowa podziękowania skierowała również do skarbnik gminy **Urszuli Nowak** i jej zastępczyni **Agnieszki Tusznio**, obsługi prawnej urzędu, redagującego gazetę, byłym i obecnym pracownikom magistratu, jednostek organizacyjnych gminy, przewodniczących osiedli, stowarzyszeń, przedsiębiorców i do mieszkańców gminy.

-Był to dla mnie wielki zaszczyt pracować z Wami. Praca w urzędzie to trudna służba wymagająca empatii, cierpliwości, życzliwości i wytrzymałości – dodała była już sekretarz, na koniec kierując do swej następczyni **Magdaleny Przyjemskiej** słowa:

-Przed Tobą nowe wyzwania, ale i dalsza służba urzędnika samorządowego w celu dobrego wypełniania obowiązków względem naszej wspólnoty samorządowej.

Pozwolę sobie na koniec wyrazić osobiste słowa swego uznania i podziękowania Ewie Kaniewskiej za niemal ćwierćwieczną współpracę jako redaktora *Gazety Suchedniowskiej*. Twe wyczulone oko nieraz pozwoliło mi na uniknięcie wpadki. Twe korekty tekstu były szybkie i merytoryczne, a sugestie konstruktywne. Dziękuję za te 24 lata.

Jacenty Kita

Za nami XXXVI sesja Rady Miejskiej

23 września w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy odbyła się XXXVI w kadencji sesja Rady Miejskiej. Obrady otworzył przewodniczący rady **Krzysztof Adamiec**, sekretarzem obrad został radny **Wiesław Biskup**.

Po przyjęciu uzupełnionego porządku obrad i pożegnaniu odchodzącej na emeryturę sekretarza miasta **Ewy Kaniewskiej**, w czasie przeznaczonym na wystąpienia gości **Teresa Sułek** poruszyła kwestię możliwości ułożenia światłowodu po zachodniej stronie ul. Stokowiec oraz mówiła o planie dzików pustoszących to osiedle. Sołtys Krzyżki poruszyła sprawę fatalnego stanu dróg w tym sołectwie oraz kwestię lokalu dla Stowarzyszenia Przyjazny Ostojów. Obecna na sesji doradca wojewody **Maria Zuba** odniosła się do budowy drogi Stokowiec – Rejów i skargi mieszkańców domów przy drodze wojewódzkiej 752 na uciążliwy ruch samochodów ciężarowych wynikający z braku obwodnicy. Poruszyła także kwestię likwidacji przejazdu kolejowego oraz cuchnącej sieci kanalizacyjnej na ul. Stokowiec. Pytała także o źródła zaległości w poszczególnych źródłach dochodów gminy oraz o wygląd zalewu. Natomiast **Jacek Uba** najpierw podziękował za wybudowaną drogę na Szelejtownie, z której mieszkańcy są bardzo zadowoleni. Ale w sołectwie Mostki są też drogi dojazdowe do posesji na Kacze, ul. Granicznej czy do zalewu, w bardzo złym stanie.

W punkcie dotyczącym wniosków i zapytań radny **Wiesław Biskup** pytał o termin rozpoczęcia prac na ul. Mickiewicza, o datę zakończenia modernizacji ul. Powstańców oraz prosił o naprawę nawierzchni na ul. Wspólnej i Źródłowej, uszkodzonych po ostatnich opadach deszczu. **Lidia Frątczak** odniosła się do ogłoszenia na stronie internetowej gminy w sprawie rewitalizacji parku miejskiego pytając, dlaczego burmistrz nie uwzględnił wizualizacji przedstawianej wcześniej radnym na komisjach. Podzieliła się także wrażeniami odnośnie budowy windy w magistracie. Radna uważa, że drzwi wejściowe do rozbudowanej części budynku nie spełniają swej funkcji, gdyż nie otwierają się automatycznie. Wnioskowała o montaż czujników ruchu. Natomiast **Krzysztof Adamiec** pytał o budowę boiska treningowego oraz nawierzchnię dróg.

Odnosząc się do powyższego burmistrz **Cezary**

Błach powiedział, że odnośnie światłowodu udzieli odpowiedzi po zgłębieniu tematu, a kwestia dzików została zgłoszona do koła łowieckiego. Jeżeli chodzi o stan dróg, to gmina w najbliższym czasie dokona remontów dróg po ustabilizowaniu się pogody. Burmistrz potwierdził, że Stowarzyszenie *Przyjazny Ostojów* otrzyma lokal na Krzyżce po przeglądzie instalacji elektrycznej. Z prezydentem Skarżyska-Kamiennej burmistrz rozmawiał na temat budowy ścieżki rowerowej od Rejowa do Stokowca i całego ciągu pieszo-rowerowego. Ponadto w ramach *Miast Północy* oraz Związku Gmin Gór Świętokrzyskich planowana jest budowa wielu innych ścieżek rowerowych.

- *Do budżetu na 2022 rok wpłynęło wiele wniosków dotyczących budowy dróg. Gmina stara się te inwestycje sukcesywnie realizować, w tym przebudowę ul. Stokowiec. W tym ostatnim przypadku trwają prace projektowe na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Szerokiej. Pozyskane środki w kwocie 3 mln zł zostały wprowadzone do budżetu. Projektujemy od końca, gdyż środki te musimy wykorzystać do końca 2022 roku. Ponadto gmina wystąpiła do wojewody*

o dodatkowe środki z Funduszu Dróg Samorządowych właśnie na ul. Stokowiec oraz na drogę na Krzyżce. Trwa rozpatrywanie wniosków. W ramach przebudowy ul. Stokowiec jest planowana budowa ciągu pieszo-rowerowego. Dalej nie projektujemy, gdyż czekamy na decyzję w sprawie likwidacji przejazdu kolejowego, a to wiąże się z koniecznością przebudowy dróg w tym rejonie. PKP do końca sierpnia miało przekazać rzędne terenu, ale do dziś ich nie mamy, poza wstępną koncepcją. Mamy je otrzymać w I kwartale 2022 roku, ale mimo to prace projektowe ul. Stokowiec od ul. Szerokiej do przejazdu kolejowego na ul. Langiewicza rozpoczniemy w przyszłym roku - mówił burmistrz.

Odnosząc się do budowy obwodnicy burmistrz stwierdził, że gmina w ramach ZGGŚ złożyła wniosek do strategii województwa, ale nie został on uwzględniony. Z rozmów z GDDKiA wynika, że na terenie gminy Suchedniów nie ma możliwości budowy kolejnego węzła. Jest to możliwe na terenie gminy łączna, choć mogą być spore opory ze strony tamtejszych władz samorządowych w tym względzie.

Burmistrz dodał, że większość inwestycji, które deklarował w kampanii wyborczej została zrealizowana lub jest w trakcie realizacji.

Burmistrz powiedział, że głównym źródłem dochodów gminy są podatki. A w przyszłym roku cena energii wzrośnie o 46%, rosną ceny gazu czy też pensja minimalna.

Z przyznanych 5 mln na zalew gmina wykorzystała ponad 2 mln, gdyż można je było przeznaczyć tylko na odmulenie zalewu, a taka kwota wynikała z przetargu i gmina wykorzystała je w 100%.

Na przebudowę ul. Mickiewicza został już ogłoszony przetarg, ale jeszcze nie został on rozstrzygnięty. Wykonawca, który wygra przetarg przygotowuje projekt organizacji ruchu.

W przypadku parku miejskiego zdaniem burmistrza źle zinterpretowali słowo wizualizacja. Po uwagach radnych rozmawiał on z wykonawcą opracowania na temat zmiany na oczekiwaną formę, ale było to niemożliwe. Realizatorem budowy boiska jest MKS Orlicz Suchedniów. Do końca września ma zostać ogłoszony przetarg.

Uzupełniając swą informację odnośnie pracy między sesjami burmistrz dodał, że w ramach programu *Polski Ład* gmina złożyła 3 wnioski:

- przebudowa parku miejskiego – wnioskowana kwota 5.000.000 zł (90% dofinansowania),
- przebudowa oczyszczalni ścieków - wnioskowana kwota 20.000.000 zł (95% dofinansowania),
- budowa budynku do obsługi ruchu turystycznego na terenie OSiR - wnioskowana kwota 5.000.000 zł (90% dofinansowania).

Natomiast do Funduszu Dróg Samorządowych gmina złożyła wniosek opiewający na 12.400.000 zł (80% wartości zadania) na przebudowę ul. Stokowiec oraz na 237.600 zł na budowę ul. Nowej i Suchyni.

W dalszej części sesji *Informację o przygotowaniu placówek oświatowych na terenie Gminy Suchedniów do roku szkolnego 2021/2022* przedłożyła **Beata Kaszuba**. Do przedszkola samorządowego przyjęto 163 dzieci, do szkół podstawowych poszło 690 uczniów (225 w SP Nr 1, 273 w SP Nr 3 oraz 162 w SP Ostojów). Dowożonych jest 164 uczniów (koszt 469 tys. zł na 2 lata). Zatrudnionych jest 114 nauczycieli oraz 47 pracowników administracji i obsługi. W okresie wakacji przeprowadzono niezbędne prace remontowe i porządkowe.

Projekt uchwały w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025* przedłożyła **Luiza Bolechowska**, projekt uchwały w sprawie zmian w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Suchedniów na rok 2021* **Jolanta Łutczyk**, zaś pro-

Z PRAC RADY MIEJSKIEJ

jekt uchwały w sprawie przyjęcia projektu *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta i gminy Suchedniów* kierownik ZGK **Stanisław Dymarczyk**.

Informację o przebiegu wykonania budżetu Gminy Suchedniów za I półrocze 2021 r. oraz kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art.226 ust.3 ustawy o finansach publicznych, przedłożyła skarbnik gminy **Urszula Nowak**. Z informacji wynika, że dochody budżetu za sześć miesięcy 2021 roku wykonano w wysokości 39,5%, a wydatki w wysokości 34,9%. – *Wskaźniki są niskie, gdyż środki na inwestycje, około 16 mln zł, dotychczas nie wpłynęły do budżetu z Funduszu Inwestycji Lokalnych* – dodała skarbnik. Stąd wskaźnik wykonania inwestycji wynosi tylko 14%.

Następnie informację o przebiegu wykonania planu finansowego instytucji kultury za I półrocze 2021 r. przedstawił **Andrzej Karpiński**, dyrektor SOK *Kuźnica*. Ośrodek złożył aż 12 wniosków o dofinansowanie, z tego 3 na zakup sprzętu, a 9 na wydarzenia.

Jednym z najważniejszych jest wniosek złożony do Urzędu Marszałkowskiego na wymianę pokrycia dachowego w WDK Mostki oraz lokalizację łazienki dla niepełnosprawnych i konserwację drzwi wejściowych. Koszty projektu to 234.691 zł, a koszty kwalifikowane 192.734 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania to 122.636 zł, a wkład własny to 70.098 zł. W dniu 21 września Urząd Marszałkowski wskazał na drobne braki we wniosku, a jednym z nich jest konieczność podjęcia uchwały rady miejskiej, która była procedowana w dalszej części obrad.

Sprawozdanie o przebiegu wykonania planu finansowego MGPB przedstawiła jej dyrektor **Małgorzata Wiśniewska**.

W dalszej części obrad rada podjęła uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego oraz w sprawie zmian w budżecie Gminy Suchedniów na rok 2021.

Następnie projekt w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr ewid. 3885/4 w obszarze miasta Suchedniów między ul. Słoneczną a ul. Wspólną przybliżył zastępca burmistrza **Dariusz Miernik**. Stanowisko merytorycznej komisji nie było jednomyślne. Jeden radny był przeciw, dwóch wstrzymało się od głosu, a o pozytywnym stanowisku komisji zdecydował głos przewodniczącego **Marcina Pałaca**. **Wiesław Biskup** w dyskusji zwrócił uwagę na fakt, że na tym terenie ma być prowadzone wydobywanie gliny i mieszkańcy obawiają się utrudnień związanych z wywozem gliny, zniszczenia nawierzchni na ul. Słonecznej. W perspektywie protestów mieszkańców, ruch przeniósłby się na ul. Wspólną i Źródłową,

które też są zniszczone. *Dlatego będę głosował przeciw tej uchwale - dodał radny.* **Lidia Frątczak** pytała o to, czy były konsultacje z mieszkańcami w trakcie opracowywania planu, jaka firma jest zainteresowana wydobywaniem gliny i jakie będą konsekwencje finansowe jego uchwalenia. **D. Miernik** odpowiedział, że skutków finansowych przy planowaniu się nie wylicza. Dodał, że obowiązkowe konsultacje społeczne były prowadzone i uwag nie było. Rada uchwałę podjęła przy 1 głosie przeciw i 1 wstrzymującym.

Projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 4 położonego w budynku wielolokalowym w Suchedniowie przy ul. Bugaj 34 na działce o nr ewid. geod. 6553/10, stanowiącego własność Gminy Suchedniów oraz udzieleniu bonifikaty od ceny sprzedaży przedstawił **Dariusz Miernik**. Przewodniczący komisji rozwoju **Marcin Pałac** stwierdził, że jest ona przeciwko udzieleniu 95% bonifikaty, pozostając przy swoim stanowisku z 2019 roku o rabacie w wysokości 20%. Negatywne stanowisko komisji budżetu i finansów przedstawiła **Lidia Frątczak**. Komisja projekt uchwały zaopiniowała negatywnie, także optując za 20% bonifikatą. **Paweł Słoma** zwrócił uwagę na to, że wysoka bonifikata może skłonić inne osoby do występowania z takim samym wnioskiem np. przy sprzedaży działek.

Adwokat reprezentujący właścicielkę lokalu powiedział, że spór w niniejszej sprawie sprowadza się nie do samej bonifikaty, ale do jej wysokości. – *W mojej ocenie wysokość bonifikaty, jest decyzją uznaniową. Lokatorka jest mieszkańcem gminy, od 38 lat używa ten lokal, czyni nakłady, remontuje go, dba o niego. Pytam więc, dlaczego podtrzymujecie decyzję o 20% bonifikacie. Jakie macie argumenty? Jakie kryteria stosujecie?*

Odpowiadając na powyższe przewodniczący rady **Krzysztof Adamiec** powiedział, że podstawą samorządności jest dbałość o interes publiczny. – *Nie chcemy być posądzeni o rozdawnictwo* – dodał. Radczyna prawna urzędu uzupełniła, że w gminie nie ma uchwały generalnej co do wysokości bonifikaty. Rada 10 głosami za zdecydowała o udzieleniu bonifikaty w wysokości 20%.

Następnie rada przystąpiła do procedowania projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na

Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów. Burmistrz **Cezary Błach** powiedział, że jest zaskoczony tą skargą, gdyż wcześniej nie było prowadzonych żadnych rozmów ze skarżącą. Rada większością 11 głosów za skargę uznała za bezzasadną.

Następnie rada w drodze uchwały odwołała radnego **Miroslawa Obare** z funkcji przewodniczącego komisji rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska i porządku publicznego. Członek komisji, radny **Marcin Pałac** wyjaśnił, że wynika to z nieobecności **M. Obary** na posiedzeniach komisji i sesjach rady. **K. Adamiec** dodał, że na 19 sesji – radnego **M. Obary** nie było na 15, w tym na 7 bez usprawiedliwienia. Podobnie było na posiedzeniach komisji rady. **Anna Salwa** pytała o to, czy przewodniczący rozmawiał z radnym na ten temat. Jak wyjaśnił **K. Adamiec** radny **M. Obara** już w kwietniu wyrażał chęć rezygnacji z mandatu radnego. Za odwołaniem radnego z funkcji przewodniczącego komisji głosowało 6 radnych, 6 się wstrzymało. Jako, że przewodniczący rady głosował za, uchwała została podjęta. Nowym przewodniczącym komisji został – na wniosek **Waldemara Krogulca** popartego przez **Wiesława Biskupa** i **Krzysztofa Adamca** – radny **Marcin Pałac**. Jego kandydaturę poparło 11 radnych, 1 głos – kandydata – był wstrzymujący. Rada dokonała też zmian w komisjach stałych rady, co wynika z wygaśnięcia mandatu radnego Henryka Łakomca i wyboru **Agnieszki Włodarczyk-Mazurek** na radną. Została ona wybrana do komisji oświaty, zdrowia, kultury, sportu i turystyki oraz komisji rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska i porządku publicznego. Z komisji oświaty odwołany został – za jego zgodą – **Tomasz Kutwin**, który wszedł w skład komisji rewizyjnej.

Rada zaakceptowała w drodze uchwały plano-

waną do realizacji operację pn. *Wiejski Dom Kultury w Mostkach - centrum tradycji i aktywności lokalnej. – Ta uchwała pozwoli nam na złożenie wszystkich potrzebnych dokumentów do Urzędu Marszałkowskiego* – powiedział dyrektor *Kuźnicy* **Andrzej Karpiński** dziękując za wynik głosowania.

W sprawach różnych burmistrz zaapelował do mieszkańców o szczepienie się w ramach akcji *#SzczepimySię z OSP* w dniu 25 września. Przypomniał też, że do końca września trwa Narodowy Spis Ludności i Mieszkań.

Jacenty Kita

Leśna Droga Krzyżowa w Michniowie

W piątek 3 września w Michniowie odbyła się *Leśna Droga Krzyżowa*, wydarzenie zorganizowane przez Lasy Państwowe upamiętniające

ofiary pacyfikacji wsi oraz poległych w czasie II wojny światowej leśników.

niowa w dniach 12-13 lipca oraz wsi polskich w latach II wojny światowej złożyli wiązanki kwiatów. Ofiarom hitlerowskiego bestialstwa hołd oddał poczet sztandarowy oraz hejnalści. Następnie po Mauzoleum oprowadzili ich dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej **Tadeusz Sikora**, kierownik Mauzoleum **Ewa Kołomańska** oraz **Justyna Staszewska**.

Uroczystości kontynuowano podczas *Leśnej Drogi Krzyżowej*. Drogę krzyżową wytyczoną w 2018 roku na setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości poprowadzili ks. **Stanisław Picheta**, proboszcz Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny ze Wzd-

Wcześniej pracownicy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych odwiedzili Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Pod Mogiłą pomordowanych mieszkańców Mich-

łu Rządowego oraz duszpasterze leśników ks. prałat **Franciszek Berak** oraz ks. **Dariusz Kowalski**.

Następnie uczestnicy uroczystości przeszli na polanę, gdzie znajduje się obelisk poświęcony gajowemu Władysławowi Wikle i jego rodzinie. 12 lipca 1943 roku Niemcy zamordowali leśnika, jego żonę i siedmioro dzieci.

Przed Mszą św. jej uczestników powitał **Andrzej Matysiak**, dyrektor RDLP w Radomiu. W nabożeństwie uczestniczyli licznie pra-

cownicy Lasów Państwowych, mieszkańcy Michniowa, poseł **Dariusz Bąk**, dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej **Tadeusz Sikora**, burmistrz Suchedniowa **Cezary Błach**, kierownik Mauzoleum w Michniowie **Ewa Kołomańska**, sołtys **Alicja Mańturz**.

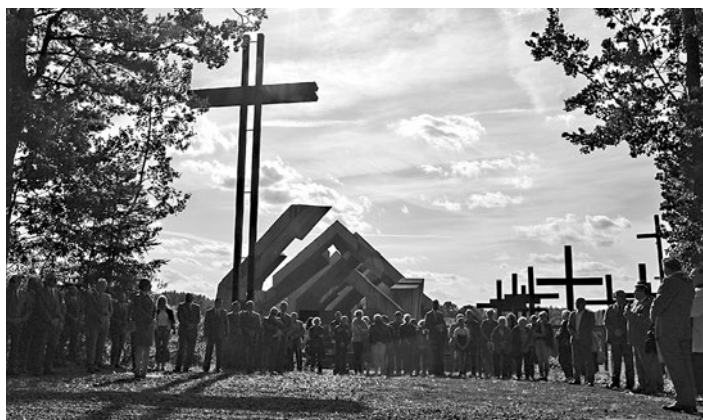

Za uczestnictwo w uroczystościach i pomoc w ich przygotowaniu podziękował **Piotr Fitas**, nadleśniczy Nadleśnictwa Suchedniów.

Na uroczystości obecny był poczet sztandarowy RDLP w Radomiu, a oprawę muzyczną zapewnili Zespół Sygnalistów Myśliwskich przy RDLP.

Jacenty Kita

Miasta północy jednoczą swe działania

Miasta i gminy północnej części województwa świętokrzyskiego od pomysłu i deklaracji przeszły do konkretnych działań. 7 września w Ostrowieckim Browarze Kultury uroczystie podpisano kolejne porozumienie, które ofi-

Północy w ramach perspektywy finansowej 2021 – 2027. Liderem na tym etapie współpracy było Skarżysko-Kamienna, które we wtorek, 7 września przekazało pałeczkę władzom Ostrowca Świętokrzyskiego.

cialnie przypieczętowało powstanie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego *Miasta Północy*. Ze strony Gminy Suchedniów podpisał je burmistrz **Cezary Błach**.

Stworzenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego *Miasta Północy*, który łączy 17 gmin z czterech powiatów na północy województwa świętokrzyskiego, to inicjatywa, która ma pomóc w walce o unijne pieniądze.

W maju tego roku w Skarżysku-Kamiennej podpisano pierwsze z porozumień, dotyczące przygotowania i opracowania dokumentów do realizacji Zintegrowanych inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miast

MOF obejmuje powiaty ostrowiecki, starachowicki, skarżyski oraz konecki, w których mieszka prawie 360 tysięcy mieszkańców, to mniej więcej jedna trzecia całego województwa świętokrzyskiego. Do związku należą: Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko – Kamienna, Starachowice, Suchedniów, Końskie, Stąporków, Ćmielów, Bałtów, Bodzechów, Waśniów, Kunów, Brody, Pawłów, Wąchock, Mirzec, Bliżyn i Skarżysko Kościelne.

Do końca października planowane jest pierwsze posiedzenie komitetu sterującego i rozpoczęcie praktycznego opracowania wspólnych projektów.

W spotkaniu w Ostrowcu Świętokrzyskim wziął udział **Jacek Sułek**, dyrektor Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego. Mówił między innymi o stopniu zaawansowania prac nad strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego na kolejne lata. Przyznał też, że współpraca z *Miastami Północy* będzie dla władz województwa eksperymentem. *– Tworzenie tak dużych obszarów funkcjonalnych poza miastami wojewódzkimi nie jest powszechne. Tam gdzie są miasta wojewódzkie te obszary są dosyć duże, bardzo rzadko stosuje się takie rozwiązanie dla miast powiatowych- mó-*

wił **Jacek Sułek**. *– Cieszę się jednak, że Miasta Północy powstały, od dawna mówiło się o konieczności współpracy przemysłowej części województwa, ale w ostatnich latach nie była ona mocna. Oczywiście trudno będzie prowadzić projekty w tak dużym gronie, ale jednocześnie wasze szanse negocjacyjne bardzo się zwiększają.*

(jaki), echodnia.eu

Jest szansa na nowe ścieżki rowerowe

Gminy z północnej części województwa wspólnie będą zabiegały o budowę ścieżek rowerowych, które mogłyby połączyć miasta od Ostrowca Świętokrzyskiego po Końskie.

30 sierpnia Skarżysko-Kamienna było gospodarzem kolejnego spotkania roboczego. Wzięli w nim udział przedstawiciele: Suchedniowa, Skarżyska Kościelnego, Bliżyna, Stąporkowa i Końskich. Uczestniczył w nim burmistrz **Cezary Błach**.

Rozmawiano o możliwym przebiegu ścieżek rowerowych na terenie wymienionych gmin. Opracowana koncepcja ma posłużyć do stworzenia wspólnego projektu przez gminy tworzące Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Północy i wspólne staranie się o zewnętrzne finansowanie na realizację przedsięwzięcia.

(jaki)

„Michniów. Obraz patriotyzmu i Martyrologii Wsi Polskiej”

Inauguracja projektu edukacyjnego po tym tytule odbyła się 17 września w Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie w ramach projektu Ministra Edukacji Narodowej *Poznaj Polskę*. Następnie w dniach 20 i 21 września z jego założeniami zapoznawali się dyrektorzy szkół i nauczyciele przedmiotów humanistycznych z całego województwa świętokrzyskiego. Łącznie niemal 400 osób.

Wydarzeniu towarzyszyła konferencja naukowa zatytułowana *Popularyzacja dziedzictwa narodowego i kulturowego oraz osiągnięć nauki polskiej*. Uczestniczyli w nim także samorządowcy z województwa świętokrzyskiego, pracownicy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz instytucji współdziałających

w ramach projektu *Poznaj Polskę*.

Uczestników konferencji powitali dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej **Tadeusz Sikora** oraz Świętokrzyski Kurator Oświaty **Kazimierz Mądzik**. Następnie głos zabrali m.in. marszałek województwa świętokrzyskiego **Andrzej Bętkowski** oraz dr **Dorota Koczmańska-Kalita**, p.o. dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach.

W części merytorycznej zaprezentowane zostały referaty. **Kazimierz Mądzik** mówił na temat ścieżki edukacyjnej *Michniów – Wąchock – Michniów* w ramach projektu Ministra Edukacji Narodowej *Poznaj Polskę*. Konsultant Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach wygłosiła referat zatytułowany *Edukacja w miejscach pamięci narodowej w aspekcie metodycznym*. Z kolei **Bożena Wrona** – dyrektor SP im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi na przykładzie Wąchocka omówiła tradycje niepodległościowe na

Kielecczyźnie. Dr **Marek Jedynak** z kieleckiej delegatury Instytutu Pamięci Narodowej miał prelekcję zatytułowaną *Wykus – serce wolnej Polski*.

Na zakończenie części merytorycznej dr **Jużyna Staszewska** z Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie wygłosiła referat zatytułowany *Represje wobec mieszkańców wsi Michniów podczas II wojny światowej w pamiętnikach i listach*, która jednocześnie była moderatorem konferencji. W kolejnych dniach na ten temat mówili historycy z Mauzoleum.

Na zakończenie każdego dnia uczestnicy konferencji zwiedzili Mauzoleum.

W dniu 22 września konferencję podsumowali kurator **Kazimierz Mądzik**, kierownik Mauzoleum w Michniowie **Ewa Kołomańska** i dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli **Jacek Wołowicz**.

Koordinatorami wydarzenia byli **Agnieszka Malinowska** z Mauzoleum i **Piotr Gajek** ze Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty.

Jacenty Kita

W Suchedniowie upamiętniono Prymasa Tysiąclecia

Kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Tysiąclecia i Matka Elżbieta Róża Czacka, założycielka Zakładu dla Niewidomych w Laskach 12 września ogłoszeni zostali błogosławionymi. Wydarzenie to upamiętnili mieszkańcy Suchedniowa.

Po nabożeństwie o godz. 10.00 delegacja Rycerzy Kolumba pod tablicą upamiętniającą 20 rocznicę śmierci Prymasa Tysiąclecia, złożyła

wiązkę kwiatów, hołd błogosławionemu oddali kapłani, Rycerze Kolumba z poczem sztandarowym, mieszkańcy miasta.

Sylwetkę Prymasa Tysiąclecia przypomniał ks. **Wojciech Marchewka**. Można też było obejrzeć okolicznościową wystawę obrazującą niezwykle życie prymasa Stefana Wyszyńskiego.

(jaki)

Spotkanie poświęcone współpracy międzynarodowej na rzecz upamiętnienia ofiar KL Gusen

W dniu 21 września w Mauzoleum w Michniowie odbyło się spotkanie poświęcone współ-

pracy międzynarodowej na rzecz upamiętnienia ofiar KL Gusen. Uczestniczyli w nim dyplomaci z 11 krajów: Niemiec, Austrii, Belgii, Czech,

Francji, Grecji, Włoch, Albanii, Rumunii, Węgier, Słowacji. Obecni byli także wiceminister spraw zagranicznych **Szymon Szynkowski vel Sęk**, wiceminister kultury dziedzictwa narodowego i sportu **Jarosław Sellin**, wojewoda świętokrzyski **Zbigniew Koniusz** i marszałek województwa **Andrzej Bętkowski**.

– Jestem przekonany, że tylko dzięki zapewnieniu wpływu państw pochodzenia ofiar na proces decyzyjny, możliwe będzie stworzenie międzynarodowego, otwartego dla wszystkich, miejsca pamięci w Gusen – powiedział wiceminister **Szymon Szynkowski vel Sęk**, otwierając spotkanie informacyjne dla zagranicznych dy-

płomatów na temat upamiętnienia ofiar byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego, znajdującego się dzisiaj na terytorium Austrii.

Na zaproszenie wiceministra **Szymona Szynkowskiego vel Sęka** oraz wiceministra kultury dziedzictwa narodowego i sportu **Jarosława Sellina**, w wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz regionalnych oraz przedstawiciele placówek dyplomatycznych reprezentujących kraje pochodzenia więźniów i ofiar obozu Gusen. Głównym tematem dys-

kusji było włączenie społeczności międzynarodowej w realizowane obecnie prace nad nową koncepcją upamiętnienia ofiar obozu koncentracyjnego, a także prezentacja polskich postulatów w tej sprawie.

Temat polskich doświadczeń w zakresie

upamiętniania i opieki nad miejscami pamięci przedstawił w swoim wystąpieniu wiceminister Sellin, podkreślając, że efektem wieloletniego utrzymywania miejsc pamięci na terytorium Rzeczypospolitej, okupowanym w trakcie II wojny światowej, jest doświadczenie i zdobyta wiedza ekspercka w dziedzinie upamiętnień.

Spotkanie w siedzibie Mauzoleum Męczęstwa Wsi Polskich, było okazją dla uczestników wydarzenia do zapoznania się z historią i ekspozycją

Mauzoleum. Jest ono przykładem zarówno upamiętnienia martyrologii mieszkańców polskiej wsi podczas II wojny światowej, jak i przykładem architektury pamięci. Dyplomaci złożyli także wspólnie wieniec przy zbiorowej mogile mieszkańców Michniowa zamordowanych przez Niemców w 1943 roku.

Jacenty Kita

Prezes IPN odwiedził Mauzoleum w Michniowie

Od złożenia wiązanki kwiatów pod Mogiłą Pomordowanych Mieszkańców Michniowa

w dniu 15 września rozpoczęła się wizyta dr **Karola Nawrockiego**, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie.

Następnie prezes w towarzystwie m.in. **Tadeusza Sikory** – dyrektora Muzeum Wsi Kieleckiej oraz dr **Doroty Koczwańskiej-Kalita**, p.o. prezesa delegatury IPN w Kielcach zwiedzili obiekt.

O tragedii mieszkańców Michniowa w dniach 12-13 lipca 1943 roku mówiła dr **Katarzyna Jedynak** – kierownik Działu Edukacji Martyrologicznej Mauzoleum, która wspólnie z dyrektorem **Tadeuszem Sikorą** oprowadziła gości po obiekcie zapoznając ich z prezentowanymi tam treściami.

(jaki)

Spotkanie integracyjne nauczycieli emerytów

W Hotelu Świętokrzyskim w dniu 7 września spotkali się członkowie Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego w Suchedniowie. Poprowadziła je przewodnicząca sekcji **Danuta Rokita**.

W spotkaniu wzięło udział ponad 40 emerytowanych nauczycielek i nauczycieli, a okazją do spotkania był zbliżający się Dzień Edukacji Narodowej (seniorzy obawiając się IV fali pandemii specjalnie zorganizowali je wcześniej). Wśród gości była prezes suchedniowskiego od-

działu ZNP **Małgorzata Opala** oraz była długoletnia przewodnicząca **Lucyna Wielecho-**

wicz, która przez 26 przewodniczyła sekcji, a wcześniej 10 lat ZNP w Suchedniowie.

Miłym akcentem spotkania było wręczenie listów gratulacyjnych nadesłanych przez prezesa ZNP **Sławomira Broniarza** osobom, które w związku działają 60 i więcej lat. Są to: **Lucyna Wielechowicz, Marta Działak, Marianna Świetlik, Kazimiera Grzywacz, Natalia Kończak, Stanisława Grabińska, Maria Fudala, Marianna Wikło, Teodora Żaczek i Janina Miernik**.

Specjalne podziękowania wręczono **Annie Pasek** za dostarczenie materiałów do konkursu *Pamięć i upamiętnienie wiedzy o tajnym nauczaniu*. Z okręgu świętokrzyskiego ZNP wpłynęły tylko 3 prace, a z całego kraju 22. Praca **A. Pasek** poszerza naszą wiedzę o nauczycielach z narażeniem życia prowadzących tajne nauczanie. Przedstawia sylwetki: Władysławy i Feliksa Fagasińskich, Franciszka Gładysza, Wandy Łyczkowskiej, Zofii Szurlej i Jadwigi Topolskiej.

Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć zmarłych od marca 2020 roku ośmiu koleżanek.

Obecnie sekcja liczy 62 osoby. Najważniejszą sprawą dla stowarzyszenia jest obecnie kwestia lokalu, który ma zostać przydzielony w jednej z sal w SSP nr 1.

Na zakończenie spotkania piękną pieśń wykonała solo **Halina Głogowska**, odśpiewano też kilka piosenek o życiu seniorów, m.in. autorstwa **Krystyny Sasal**.

Jacenty Kita

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze OSP Ostojów

W dniu 19 września odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Ochotniczej Straży Po-

zarnej w Ostojowie. Prezesem został ponownie **Marek Malicki**.

Zebranie otworzył prezes, witając przybyłych strażaków oraz burmistrza **Cezarego Błacha**. Na początek wręczono medale i odznaczenia. Brązowym medalem *Za zasługi dla pożarnictwa* odznaczony został **Mateusz Mik**, odznaki *Strażak Wzorowy* otrzymali **Piotr Nitkowski** i **Mateusz Kosiński**.

Przewodzącym zebrania wybrano **Grzegorza Babiarza**, po czym zebrani wysłuchali sprawozdań z działalności zarządu, sprawozdania finansowego i komisji rewizyjnej wraz w wnioskiem o absolutorium. Aktualnie do jednostki należą 20 druhów. W 2020 roku OSP Ostojów uczestniczyła w 21 akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Najważniejszym punktem zebrania był wybór nowych władz. Zarząd pozostał bez zmian, prezesem na najbliższe pięć lat wybrano **Mar-ka Malickiego**.

(jaki)

Strażacy z Suchedniowa wybrali nowe władze

Z uwagi na pandemię, z niemal rocznym opóźnieniem odbyło się zebranie sprawozdawczo-wy-

borcze Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchedniowie. Wybrano nowy zarząd, komisję rewizyjną oraz delegatów na zjazd powiatowy.

Zebranie otworzył prezes jednostki **Wiesław Sufin** witając przybyłych gości: przewodniczącego rady miejskiej **Krzysztofa Adamca**, burmistrza **Cezarego Błacha**, zastępcę burmistrza **Dariusza Miernika** oraz zastępcę komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej **Marcina Jasińskiego**.

Po wysłuchaniu sprawozdań z działalności zarządu i sprawozdania finansowego oraz komisji rewizyjnej, zebrani udzielili ustępującemu zarządowi absolutorium za minioną, pięcioletnią kadencję. Aktualnie jednostka zrzesza 20 druhów. W 2020 roku druhowie z OSP wyjeżdżali 120 razy do akcji ratowniczo-gaśniczych, w tym: 61 pożarów, 57 miejscowych zagrożeń oraz 2 alarmów fałszywych.

Podczas zebrania druhowie **Piotr Sufin**, **Mateusz Spadło** i **Piotr Spadło** uhonorowani zostali odznakami *Strażak Wzorowy*.

Do nowego zarządu weszli: **Wiesław Sufin** – prezes, **Łukasz Sufin** – naczelnik, **Piotr Sufin** – sekretarz, **Maciej Miernik** – skarbnik, **Jan Lasocki** – wiceprezes oraz **Paweł Lasocki** i **Michał Jandula** – członkowie. Komisję rewizyjną tworzą: **Piotr Spadło** – przewodniczący, **Mateusz Spadło** – sekretarz i **Dawid Lasocki** – członek. Delegatami na zjazd powiatowy zostali **Wiesław Sufin**, **Łukasz Sufin** i **Jan Lasocki**.

Jacenty Kita

Strażacy pielgrzymowali do Ostrej Bramy

W niedzielę, 19 września, w Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku - Kamiennej odbyła się pielgrzymka strażaków z powiatu skarżyskiego i okolic. Uczestniczyli w niej druhowie z OSP Suchedniów.

O godzinie 12.30 ks. prałat **Jerzy Karbownik**, kapelan skarżyskich strażaków oraz ks. **Artur Fura** odprawili uroczystą Mszę Świętą w intencji strażaków i ich rodzin, osób związanych ze strażą pożarną, emerytów oraz zmarłych już strażaków.

Uroczystości poprzedziła wspólna modlitwa i odczytanie przez komendanta powiatowego PSP w Skarżysku - Kamiennej - st. bryg. **Marcina Machowskiego** zawierzenia strażaków Matce Boskiej Ostrobramskiej.

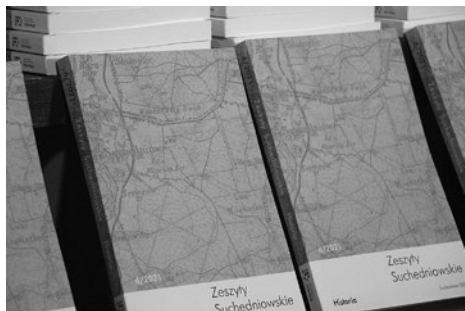

Obecne były reprezentacje Ochotniczych Staży Pożarnych ze Skarżyska Książęcego, Lipowego Pola Plebańskiego, Grzybowej Góry, Bliżyna, Sorbina, Kierza Niedźwiedziego, Suchedniowa, Majdowa.

(jk)

Promocja VI tomu „Zeszytów Suchedniowskich”

W Suchedniowskim Ośrodku Kultury *Kuźnica* 18 września odbyło się spotkanie promocyjne

VI tomu cyklu popularno-naukowego *Zeszyty Suchedniowskie. Historia*.

– *Z nieukrywaną radością i dumą prezentujemy Państwu szósty – odmieniony wizualnie – tom „Zeszytów Suchedniowskich. Historia”. Znajdziecie w nim między innymi materiały z IV Ogólnopolskiej, Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Osoba w przestrzeni, przestrzeń w czasie – konotacje ludzi, miejsc i czasów w drodze do poznania lokalnego dziedzictwa kulturowego”, zorganizowanej w ramach Europejskich Dni*

Dziedzictwa 2020 – mówił Marcin Medyński, redaktor wszystkich tomów cyklu. Karolina Gałczyńska-Szymczyk ze Stowarzyszenia Pod Prąd dodała: –W najśmielszych marzeniach nie przewidzieliśmy, że pomysł cyklu konferencyjno-wydawczego, który zrodził się z mieszanki frustracji, pasji, entuzjazmu i odrobiny goryczy z domieszką szaleństwa w naszych głowach w grudniu 2015 roku, na tyle lat wpisze się w naukowy i kulturowy pejzaż Suchedniowa, regionu świętokrzyskiego, że zyska uznanie i stałych odbiorców poza jego granicami. Mimo upływu lat nie popadamy w rutynę, a dzień konferencji jest dla nas jednym z najważniejszych dni w roku. Już planujemy kolejne wydarzenie, które zbiegnie się w czasie z okrągłą rocznicą smutnego kresu dziejów społeczności żydowskiej w naszym mieście –

22 września 1942 roku, i oczywiście będzie do tej rocznicy nawiązywała.

Burmistrz **Cezary Błach** wręczył egzemplarze nowego tomu autorom zawartych w nim artykułów oraz osobom najbardziej zaangażowanym w cały cykl: **Marcinowi Medyńskiemu, Krzysztofowi Karbownikowi i Marii Pajek**.

Swego rodzaju podsumowaniem dotychczasowych prac wydawniczych, a jednocześnie przewodnikiem w podróży po historii Suchedniowa i okolic zamkniętej w opublikowanych dotychczas pięciu *Zeszytach*, jest zamieszczona na wstępie niniejszego tomu bibliografia oraz indeksy osób i miejscowości do tomów 1-5.

W publikacji znalazły się publikacje następujących autorów:

– **Emil Włodarczyk, Maksymilian Ożdżeński** – twórca współczesnego *Jędrowa*,

– prof. dr hab. **Marek Pajek** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), *Dzieje rodziny Warszawskich z Suchedniowa*,

– dr **Piotr Kardys**, (Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Skarżysku-Kamiennej), *Ostatnia droga. Przyczyny śmierci mieszkańców parafii Suchedniów w XIX wieku na wybranych przykładach*,

– dr **Krzysztof Karbownik** (Muzeum Wsi Kieleckiej), *Skansen jako depozytariusz ludzi, miejsc i czasów*,

– mgr **Krzysztof Myśliński** (Muzeum Historii Kielc), *Architekt i jego dzieło w lokalnej przestrzeni publicznej. Województwo Kieleckie w II RP*,

– dr **Edyta Majcher-Ociesa, Oliwia Sidel** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, II Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Piotra Ściegiennego w Kielcach), *Losy chłopskiej rodzi-*

ny Szczerków z Gniewiec na emigracji we Francji (1927 - 1932),

– mgr **Łukasz Guldon** (Archiwum Państwowe w Kielcach), *Z Aleksandrii do Tobruku - droga do wolności we wspomnieniach z zasobu Archiwum Państwowego w Kielcach*,

– dr **Michał Zawisza** (Instytut Pamięci Narodowej- delegatura w Kielcach), *Wpływ II wojny światowej oraz powojennej industrializacji na*

skład środowiska robotniczego na Kielecczyźnie.

Ponadto publikowane są artykuły: **Marcina Janakowskiego** *Schoberowie (Szoberowie), Rodzina Niemieckich inżynierów i górników oraz ich XVIII-wieczny epizod suchedniowski* oraz **Michała Kazimierza Gajzlera** *Tajemnica listu Stefana Żeromskiego i inne zagadki w genealogii Gajzlerów; Pro memoriał - Zygmunt Miernik; Wspomnienia, eseje: Jan Spółczyński, Niezwykła historia zapomnianego pamiętnika, Agnieszka Włodarczyk-Mazurek, Suchedniowskie rody cz. I Ostachowscy, Andrzej Grabkowski, Zapiski starego kolekcjonera.*

Ten numer *Zeszytów* powstał dzięki wsparciu Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów – **Cezarego Błacha**, Województwa Świętokrzyskiego, Powiatu Skarżyskiego, a także darowiznom Mieszkańców i Przyjaciół Suchedniowa.

Jacenty Kita

Jak smakuje wolność? - kuchenne opowieści o suwerenności z przeszłości

W sobotę 18 września w Suchedniowskim Ośrodku Kultury *Kuźnica* odbyła się V Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa zatytułowana *Jak smakuje wolność? – ku-*

chenne opowieści o suwerenności (nie zawsze) z przeszłości, której towarzyszyło otwarcie wystawy fotografii Suchedniów? Naturalnie!, promocja VI tomu Zeszytów Suchedniowskich oraz koncert zespołu Gędzi Chór. Konferencja była elementem obchodów Europejskich

Dni Dziedzictwa.

Uczestników wydarzenia powitali dyrektor *Kuźnicy* **Andrzej Karpiński** oraz dr **Krzysztof Karbownik** z Muzeum Wsi Kieleckiej. – *Europejskie Dni Dziedzictwa to największe w Europie wydarzenie kulturalne promujące ważne dla ludzi narracje z przeszłości kulturalnej. W tym roku odbywa się ona pod hasłem Smaki dziedzictwa – mówił dyrektor Karpiński a tłumacząc się z tytułu suchedniowskiej konferencji dr Kar-*

bownik powiedział, że w tym roku skupił się na kuchennych, intymnych opowieściach, ponieważ kuchnia daje poczucie ciepła i przynależności.

Pierwszą część konferencji poprowadził **Andrzej Grabkowski**, drugą **Piotr Berliński**. Zebrani w *Kuźnicy* wysłu-

chali następujących referatów:

- mgr **Małgorzata Michalska-Nakonieczna** (Wyzsza Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie) – *Kuchenna rewolucja w Niepodległej,*

- mgr **Małgorzata Łukomska-Jamrozik** (Pszczynski Uniwersytet III Wieku) – *Sernik a sprawa polska,*

- mgr **Marcin Medyński** (Polskie Towarzy-

- *stwo Historyczne o. w Skarżysku-Kamiennej) – Chleb z konopi, masło Hindenburga i inne przysmaki. Apropozycja w czasie I wojny*

światowej,

- mgr **Krzysztof Myśliński** (Muzeum Historii Kielc) – *Smak jako pojęcie fizjologiczne i pojęcie socjo-estetyczne,*
- dr **Krzysztof Karbownik** (Muzeum Wsi Kieleckiej) – *Jak smakuje wolność? Kilka przykładów na niejednoznaczność,*
- mgr **Konrad Maj** (Archiwum Państwo-

we w Kielcach) – *Rodzinna historia z wojną w tle...*,

- mgr **Marcin Jankowski** (Instytut Historii uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z Lublinie) – *Plebania i ekonomia od kuchni, czyli stan spizarni oraz pomieszczeń gospodarczych regionu świętokrzyskiego w I połowie XIX wieku. Wybrane przykłady,*
- dr **Justyna Staszewska** (Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie – Muzeum Wsi Kieleckiej) – *Gorzki smak dziedzictwa – historia Emilii Ziomek,*
- dr **Piotr Kardys** (Polskie Towarzystwo Historyczne o. w Skarżysku-Kamiennej) – *Próba*

rekonstrukcji menu mieszkańców Suchedniowa i okolic na co dzień i od święta w późnym średniowieczu oraz w okresie wczesno-nowożytnym,

- **Michał Gajzler** *Relacja z badań nad genealogią Gajzlerów, ze szczególnym uwzględnieniem suchedniowskiego poety Jana Gajzlera.*

Na zakończenie wydarzenia artyści z zespołu *Gędzi Chór* przepięknie wyśpiewali poezję suchedniowskiego poety Jana Gajzlera, wykonując utwory ze swojej pierwszej płyty *Świętokrzyska Raga*. Koncert w hołdzie poecie w 130 rocznicę urodzin oraz 80 rocznicę śmierci – został zorganizowany przez Stowarzyszenie *Kuźniczy Krąg*, przy wsparciu finansowym Gminy Suchedniów i organizacyjnym SOK *Kuźnica*.

z mroków niepamięci. *–Jeszcze w latach 80-tych XX w. mało kto znał jego wiersze, nie było publikacji... To bardzo ciekawa historia, a tematykę twórczości Jana Gajzlera podjęłam w swej pracy magisterskiej – mówiła.*

Dzięki przepięknej muzyce zespołu poezja *piewcy gór świętokrzyskich* stała się nam bliższa.

Organizatorem konferencji byli Stowarzyszenie *Pod Prąd* oraz Stowarzyszenie *Kuźniczy Krąg*. Patronat honorowy objął burmistrz Suchedniowa **Cezary Błach**, a wsparcia finansowe-

Tę część poprowadziła **Agnieszka Włodarczyk-Mazurek**. **Mariola Pasek** tuż przed występem opowiadała o *wydobywaniu poety*

go udzielił: Urząd Marszałkowski w Kielcach, Powiat Skarżyski oraz Gmina Suchedniów.

Jacenty Kita

Pokonkursowa wystawa fotograficzna „Suchedniów? Naturalnie!”

W sobotę, 18 września, w przerwie V Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej *Jak smakuje wolność? – kuchenne opowieści o suwerenności (nie zawsze) z przeszłości* odbyło się otwarcie wystawy fotografii, które wpłynęły na konkurs zatytułowany *Suchedniów? Naturalnie!*. Do jej zwiedzania zaprosił burmistrz **Cezary Błach** oraz **Jan Anderman**.

Celem konkursu była promocja Gminy Suchedniów poprzez odkrywanie, upowszechnianie i eksponowanie walorów Suchedniowa za pomocą fotografii. Wzięło w nim udział 24 uczestniczek i uczestników w wieku od 11 do 64 lat, którzy zgłosili łącznie 130 fotografii, w tym 87 w kategorii *Przyroda i krajobraz* oraz 43 fotografie w kategorii *Momenty*. W konkur-

sowym jury zasiadli przedstawiciele dwóch suchedniowskich dynastii artystów – **Musiałów** i **Mierników**: **Hanna Musiałówna**, **Jan Anderman**, **Koleta Miernik** oraz **Zbigniew Miernik**.

W kategorii *Przyroda i krajobraz* I miejsce zajęła **Agnieszka Maślak** za pracę *Mostki, piąta*

rano, II **Mateusz Bolechowski** – *Dwa Dna, robi się groźnie*, a trzecie **Zofia Maciejczyk** – *Motyl*. Wyróżniono: **Annę Kwaśniewską-Maciejczyk** (*Suchedniów z najlepszej perspektywy*), **Mikołaja Mika** (*Jesień*) i **Wiktorię Wia-**

dreny (*Magiczna siła*). Natomiast w kategorii *Momenty* I nagrodę przyznano **Radosławowi Kowalikowi** (*Na polu u Kopra*), II **Justynie Król** (*Umęczona Pol(s)ko*), a trzecie **Agnieszce Maślak** (*Nasze pierwsze, samodzielne zabawki*).

W kategorii tej wyróżniono **Michała Gałczyńskiego** za pracę *Włodek* oraz **Izabelę Niemiec** za fotografię *Nie cyckamy się...*

Fotografie będzie można oglądać w SOK *Kuźnica* do 5 listopada 2021 r.

Jacenty Kita

Burmistrz
Miasta i Gminy Suchedniów
zaprasza na

Suchedniowski Dzień Seniora

20 października 2021 r.
godzina 16.00
Suchedniowski Ośrodek
Kultury KUŹNICA

W PROGRAMIE

- dzień otwarty oraz uroczyste otwarcie Klubów Seniora w Suchedniowie i Michniowie
- koncerty i występy artystyczne
- niespodzianka
- poczęstunek

Projekt pn. „Kluby Seniora jako Ośrodki Wsparcia Dziennego w Mieście i Gminie Suchedniów” jest realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

„Pociąg do literatury. I Herling-Grudziński Festiwal”

Największe wydarzenie literackie w regionie zostało 3 września oficjalnie otwarte. W Kielcach rozpoczął się *Pociąg do literatury. I Herling-Grudziński Festiwal*. Inauguracja miała miejsce na dziedzińcu Wzgórza Zamkowego. Była

połączona z otwarciem wystawy plenerowej *Od Wincentego do Myślińskiego*, na której można poznać 21 sylwetek ludzi pióra, którzy byli związani z ziemią świętokrzyską.

Jak podkreśla autorka ekspozycji, **Jolanta Białek** z Ośrodka Myśli Obywatelskiej i Patriotycznej - to tylko wybrane postaci, bo pełna lista jest o wiele dłuższa.

Pociąg do literatury podzielono na kilka stref. W strefie dyskusji przygotowano dwa panele poświęcone wybitnym pisarzom związanym z Kielcami. W piątek 3 września odbędzie się spotkanie poświęcone Gustawowi Herlingowi-Grudzińskiemu, a w niedzielę, 5 września - Jerzemu Pilchowi.

W programie festiwalu znalazły się także śniadanie z książką na trawie, głośne czytanie na rynku z aktorami Teatru Żeromskiego oraz rajd rowerowy i wycieczka pociągiem do Suchedniowa śladami Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

W Suchedniowie wydarzenie rozpoczęło się na stacji PKP, skąd jego uczestnicy pod kierun-

kiem **Andrzeja Karpińskiego** przemaszerowali ścieżką literacką pod kamień pamiątkowy przy Hotelu Stary Młyn, a następnie do suchedniowskiej *Kuźnicy*, gdzie odbył się piknik literacki z udziałem **Konrada Cedro** i **Anny Pašek**, którzy opowiedzieli o swoich kontaktach z pisarzem Gustawem Herlingiem-Grudzińskim.

Wydarzenie odbywało się w ramach *Herling-Grudziński Festiwal*, którego organizatorami byli Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej, Wzgórze Zamkowe Kielce Castle Hill, Miejska Biblioteka Publiczna w Kielcach oraz *SOK Kuźnica*.

Dyrektor *Kuźnicy* dziękuje zastępcy burmistrza **Dariuszowi Miernikowi** oraz pracownikom za pomoc w uporządkowaniu ścieżki literackiej. **(jaki)**

„Skokotliwi” na Święcie Chleba w Tokarni

5 września w Parku Etnograficznym w Tokarni odbyło się coroczne *Święto Chleba*. Przed Dworem z Suchedniowa Zespół Pieśni i Tańca *Skokotliwi* zaprezentował pokaz *Okrężne*.

Impreza była przepiękną podróżą po obrzędowości ludowej związanej ze świętem plonów. Po Mszy św. i korowodzie dożynkowym licznie zgromadzona publiczność obejrzała pokaz *Okrężne* w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca *Skokotliwi* przed urokliwym Dworem z Suche-

dniowa w sektorze dworsko – folwarcznym. W programie było wiele innych atrakcji m.in.

inscenizacja *Wyzwoliny Kosiarza* w wykonaniu Koła Gospodyń Wiejskich *Kowalanki*, uruchomienie zabytkowego Wiatraka z Dębna, miele-

nie zboża w żarnach, młócenie cepami, młócenia zboża w młócznie z napędem silnika Deutz, czy też przygotowanie ciasta i wypiek podpłomyków połączone z ich degustacją.

Na scenie odbył się też benefis Zespołu Ludowego *Bolechowiczanie* z okazji 20-lecia istnienia oraz występy zespołów ludowych i kapel muzycznych.

Imprezie towarzyszył kiermasz rękodzieła ludowego. **(jaki)**

XVII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski polskiej literatury emigracyjnej im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie zaprasza na XVII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski polskiej literatury emigracyjnej im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Serdecznie zapraszamy recytatorów, instruktorów do miasteczka Suchedniowa, w którym pisarz spędził najlepsze lata swojej młodości. Uroczę zakątki przyrody, stary młyn (kiedyś posiadłość ojca pisarza), pozostałości ciemnego stawu, rzeka Kamionka, w której pisarz namiętnie łowił okonie i szczupaki, niech zachęcą Was dodatkowo do odwiedzenia naszych stron.

Organizator: Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie.

Patronat: Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów.

Cele konkursu:

- ukazywanie związków pisarza z miastem Suchedniowem,
- integracja środowisk artystycznych i stwarzanie warunków do twórczych działań inspirowanych polską literaturą emigracyjną.

Termin i miejsce: 23 - 24 października 2021r., rozpoczęcie o godz. 11:00, Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie, ul. Bodzentyńska 18, 26-130 Suchedniów.

Warunki uczestnictwa:

- ukończone 15 lat,
- udział w eliminacjach i zakwalifikowanie się do finału (nie dotyczy laureatów ogólnopolskich konkursów recytatorskich, jak również imiennie zaproszonych recytatorów),
- obecność od początku do końca Turnieju!

Kategorie:

- młodzież,
- dorośli.

Repertuar:

Forma prezentacji artystycznej jest dowolna np. recytacja, *wywiezione ze słowa*, poezja śpiewana (bez podziału na kategorie wiekowe) w oparciu o literaturę tworzoną na emigracji – od romantyczności po współczesność. Ilość tekstów do prezentacji dowolna (wiersz, proza, collage...). Czas wykonania nie może przekroczyć 7 min.

Kryteria oceny:

- dobór repertuaru,

- interpretacja utworów,
- kultura słowa,
- wartość artystyczna prezentacji.

Jawna ocena prezentacji konkursowych.

Zgłoszenia: Wypełnione karty zgłoszenia należy przesłać do dnia 18 października 2021 r. pod adres: Suchedniowski Ośrodek Kultury „Kuźnica” w Suchedniowie, ul. Bodzentyńska 18, 26-130 Suchedniów lub na adres mailowy: sok.kuznica@wp.pl

Uczestnicy, instruktorzy oraz obserwatorzy ponoszą następujące koszty:

- akredytacja dla recytatorów, instruktorów, obserwatorów korzystających z noclegów oraz wyżywienia wynosi 120 zł płatne na konto: BS Suchedniów 71 8520 0007 2001

0000 0169 0001 z dopiskiem *Emigracyjna 2021* lub gotówką w dniu konkursu. Recytatorów oraz instruktorów niekorzystających z noclegów i posiłków obejmuje wpisowe w kwocie 40 zł.

Nagrody:

W Turnieju przyznane zostaną nagrody pieniężne i rzeczowe,

- nagroda główna *Złote pióro wędrującego ptaka*,
- nagroda publiczności,
- wszyscy uczestnicy otrzymają dyplomy i upominki.

Zapraszamy na konkurs do Suchedniowa!!!

Regulamin i karta zgłoszenia do pobrania na stronie www.kuznica-suchedniow.com

Suchedniowski Ośrodek Kultury "Kuźnica" w Suchedniowie
zaprasza na

XVII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski polskiej literatury emigracyjnej im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

który odbędzie się w dniach
23-24 października 2021 r.
w Suchedniowskim Ośrodku Kultury "Kuźnica" w Suchedniowie

PATRONAT NAD KONKURSEM OBJĄŁ:

Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów

WSTĘP WOLNY **SERDECZNIE ZAPRASZAMY**

NA ZDROWIE część VII

Cykl artykułów NA ZDROWIE, przygotowany jest przez partnerów sieci usług turystycznych SUCHEDNIÓW.NATURALNIE. Teksty adresujemy do wszystkich, którzy chcą wspierać swoje zdrowie z pomocą natury.

Autorem siódmego jest **Kazimierz Rej** – prezes Świętokrzyskiego Związku Pszczelarzy w Kielcach, członek zarządu Miejsko-Gminnego Koła Pszczelarzy w Suchedniowie, radny Rady Seniorów w Suchedniowie, partner sieci Suchedniów Naturalnie.

Na terenie Gminy Suchedniów pszczelarze otaczają opieką ponad 1000 rodzin pszczoł. Mają w swojej ofercie miód i inne wartościowe produkty pszczele, a od niedawna także ...**DOMEK DO APITERAPII** w pasiece pana **Henryka Dulęby** w Ostojowie.

Zapraszamy do lektury!

www.suchedniownaturalnie.pl, kontakt: mediateka@suchedniow.pl

PROPOLIS

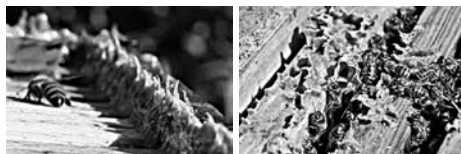

Kazimierz Rej w pasiece

Coraz częściej sięgamy po cieplejsze ubrania, chłodne dni, a zwłaszcza noce, to znak zbliżającej się jesieni. Charakterystyczna dla tej pory roku huśtawka temperatur, to dla pszczoł również niekomfortowa sytuacja, ale one kierowane naturalnym instynktem przez ostatnie miesiące przygotowywały się do zabezpieczenia gniazda m.in. przed nadmiernymi przeciągami. Jednym z widocznych działań jest uszczelnianie przestrzeni ula. Pszczoły wykorzystują w tym celu substancje żywiczno-woskowe zebrane z osłon pączków i żywic niektórych drzew /np. świerk, jodła, modrzew, topola, brzoza/. Przetworzona przez pszczoły substancja to kit pszczeli lub propolis. Produkt ma aromatyczny balsamiczny zapach, barwę od żółtej do ciemnobrunatnej. Substancja ta jest twarda i łamliwa, ale w temperaturze powyżej 20°C konsystencja jej zmienia się na plastyczną. Wejście do ula i jego wnętrze pszczoły pokrywają cienką warstwą propolisu. Zabieg ten ma szczególne znaczenie w okresie intensywnych lotów, kiedy powracające z terenu pszczoły mogą przynieść chorobotwórcze drobnoustroje. Plastyczny propolis niszczy je niczym *mata dezynfekcyjna*. W starożytności Grecy kit pszczeli określili mianem propolis, czyli *przedmieście*. Załączone zdjęcia potwierdzają trafność określenia.

Jama ustna i nosowa /gardło, zatoki przynosowe/ to nasze ludzkie *przedmieście*, które obecnie jest bardziej narażone na infekcje. Propolis niszczy chorobotwórcze drobnoustroje również w ludzkim organizmie. Warto zatem skorzystać z jego zdrowotnych właściwości. Tym bardziej, że propolis pobudza siły obronne organizmu do przeciwdziałania oraz wspomaga naturalne samoleczenie organizmu. Egipcjanie, Arabowie, Grecy i Rzymianie historycznie udokumentowali skuteczne stosowanie propolisu. Propolis został wyparty dopiero kilkadziesiąt lat temu, z chwilą pojawienia się penicyliny i powszechnego stosowania kolejnych antybiotyków, które sprawdziły się w leczeniu poważniejszych stanów chorobowych. Po latach okazało się niestety, że wiele szczepów bakterii i drobnoustrojów wytworzyło oporność na ich działanie.

Należy rozważyć koncepcję powrotu do sprawdzonych przez wieki sposobów. Tym bardziej, że propolis możemy stosować nie tylko terapeutycznie, ale przede wszystkim profilaktycznie. Przyjmując niewielkie ilości propolisu w postaci mikstury i trzymając go chwilowo w jamie ustnej, zapobiegamy wnikaniu chorobotwórczych patogenów w głąb naszego organizmu. Skuteczność zapobiegania uwarunkowana jest podobnie jak przy innych produktach pszczelich systematycznością podawania i pewnością, że osoba przyjmująca nie jest uczulona /2-8 osób na jeden tysiąc reaguje uczuleniem/. Wątpliwości można rozstrzygnąć wykonując test: nanieść np. kroplę mikstury na naskórek wewnętrznej strony przedramienia, jeśli obok nałożonego miejsca pojawi się wysypka lub zaczerwienienie skóry, propolisu stosować nie można. Najistotniejszą kwestią związaną z przyjmowaniem propolisu jest to, że nie ma on działań niepożądanych, jak to ma miejsce przy stosowaniu antybiotyków. Propolis zwalczając czynniki chorobotwórcze nie niszczy drobnoustrojów pożytecznych, które w naturalny sposób mają chronić nas przed inwazją chorób.

Propolis na ścianie ula

Propolis na ramkach

Krople propolisowe, można nabyć w aptece lub wykonać samodzielnie. Pszczelarze są w komfortowej sytuacji, bo mają kit pszczeli z własnych pasiek. Sporządzenie ekstraktu na bazie spirytusu jest czasochłonne, ale wykonujący ma gwarancję jakości przygotowanego produktu. Punktem wyjścia jest, to czy pszczoły miały możliwość skorzystania z bogactwa drzewostanu w zasięgu lotu. Jeśli tak, to świeżo pozyskany kit z ula ma przyjemny zapach /olejki eteryczne/ i posiada naturalny połysk. Przepisy przygotowania mikstury są dostępne na ulotkach i stronach internetowych. Samodzielne wykonanie daje dodatkową możliwość sporządzenia mikstury nie tylko do celów profilaktycznych, ale i leczniczych /zawartość propolisu przekracza 10 % /. Nadmieniam, że mikstura nie może posiadać więcej niż 70% alkoholu /w innym przypadku np. można spalić działka/. Propolis jak inne produkty pszczele wrażliwy jest na działanie światła, chronimy go przechowując miksturę w naczyniu z ciemnego szkła.

Dysponując kupioną czy przygotowaną samodzielnie miksturą możemy zastosować ją na wiele sposobów. Wcześniej użyłem pojęcia niewielkie ilości propolisu. W sposobach stosowania opisanych w ulotkach są one

określone w przedziale 15-40 kropli. Na łyżeczce mieści się 15-20 kropli. Osobiście preferuję indywidualne podejście i próbę samookreślenia minimalnej dawki /dla niektórych wystarczy zaledwie np. 5 kropli/. Przypomnę zasadę, którą przytoczyłem opisując aplikowanie pyłku pszczelego - dajmy szansę organizmowi na gorsze czasy. Proponuję zamiast rekomendowanego w ulotkach rozpuszczania kropli propolisu w niewielkiej ilości wody, rozpuścić np. w łyżeczce czy łyżce soku z czarnej porzeczki /środowisko kwaśne sprzyja skuteczności przyjmowanych produktów pszczelich/. Na łyżce może być również miód, który w połączeniu z propolisem powinien dać o wiele lepszy efekt - nie tylko profilaktyczny. Pozostała do analizy kwestia ilości dobowych dawek. Ulotki podają 2-3 dawki dziennie. Uważam, że profilaktycznie wystarczy jedna minimalna dawka podana na czczo i oczekiwanie ok. 15 minut przed ewentualną posiłkiem. Ilość dawek i kropli można zwiększyć, gdy czujemy się bardziej zagrożeni. Czasokres stosowania określany jest na 1-2 tygodnie z przynajmniej 7 dniową przerwą w kuracji. Propolis można również podawać dzieciom, z zastrzeżeniem, że maksymalna dawka kropli nie powinna przekraczać ilości lat /np. 5 latek - 5 kropli/. Na rynku, niestety w dużo większej cenie, jest również do nabycia *propolis bezalkoholowy*, który można podawać mniejszym dzieciom, jak również innym osobom, którym alkohol może szkodzić.

Maść propolisowa

Mikstura i granulaty

Na zakończenie muszę przyznać, że ograniczyłem się do *naszego przedmieścia* i aplikacji specyfiku za pomocą kropłomierza, ale może być to również atomizer /gardło, trudno gojące się rany/. Innymi nośnikami propolisu mogą być maści, tabletki, drażetki, gummy do żucia, szampony, mydła, cukierki. Sami pszczelarze przez lata nie wiedzieli jakim wspaiałym produktem jest kit pszczeli. To co przedstawiłem powyżej, to zaledwie czubek góry lodowej. Propolis ma tak rozliczne zastosowanie, że za interesowanym polecam szereg publikacji **Bogdana Kędzi** oraz **Ryszarda Czarnieckiego** opisujących np. leczenie chorób wewnętrznych, chorób uszu, nosa, gardła ... itd. Tak rozległe zastosowanie możliwe jest dzięki naturalnym składnikom balsamiczno-żywiczej substancji, których udało się już wyodrębnić ponad 350 a szacuje się, że ich liczba jest o wiele większa.

Kazimierz Rej

Podziękowania

Składamy gorące podziękowania wszystkim Prelegentom i Słuchaczom obecnym podczas V Ogólnopolskiej, Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej.

18 września 2021 r. wykłady wygłosiło 10 osób (o dwie więcej niż w latach ubiegłych),

w tym 3 z tytułem doktora nauk humanistycznych, jedna w trakcie przygotowań do obrony, historycy, historycy sztuki, polonistka-filozofka, a nawet analityk biznesowy-informatyk. Różnorodność spojrzeń i języka dodatkowo wzmocniona została obecnością kobiet, których wyraziste wystąpienia niewątpliwie podniosły dynamikę konferencji.

Konferencji wysłuchali Słuchaczki i Słuchacze zgromadzeni w sali konferencyjnej, a także ci, którzy nie mogli przybyć i śledzili nas online.

Cały materiał jest dostępny na stałe na kanale YouTube <https://youtube.com/playlist?list=PL-fx-uWv2PYHm70kxKVM-hTLBiWT6pp7gB0>

Przypominamy także, że wszystkie teksty zostaną opublikowane w ko-

lejnym – siódmym numerze *Zeszytów Suchedniowskich. Historia* jesienią przyszłego roku.

Dziękujemy wszystkim, dzięki którym to wydarzenie mogło się odbyć:

Grantodawcom i Sponsorom:

- Gmina Suchedniów,
- Powiat Skarżyski,
- Województwo Świętokrzyskie,
- Nadleśnictwo Suchedniów,
- Bank Spółdzielczy w Suchedniowie.

Partnerom:

- Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica*
- Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Skarżysku-Kamiennej.

Dziękujemy Darczyńcom – Mieszkańcom i Przyjaciołom Suchedniowa.

Dziękujemy Samorządowi Suchedniowa z panem Burmistrzem na czele - za wsparcie finansowe i zaufanie, bez których zorganizowanie konferencji nie byłoby możliwe.

Do zobaczenia za rok!

Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna POD PRĄD

**WOJSKOWA KOMENDA UZUPEŁNIEŃ
W KIELCACH**

PODEJMIJ WYZWANIE

**ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM
W SŁUŻBIE PRZYGOTOWAWCZEJ**

NABÓR TRWA PRZEZ CAŁY ROK
Terminy do ustalenia w
Wojskowej Komendzie Uzupelnień w Kielcach

Portal Rekrutacyjny – www.ZostańŻołnierzem.pl
ul. Wesola 29, 25 - 353 Kielce, poniedziałek-piątek w godzinach 8:00 - 15:00
tel. 261 174 713 tel. 261 174 712 wkukielce.wp.mil.pl

WOJSKA OBRONY TERYTORIALNEJ
ZAWSZE GOTOWI, ZAWSZE BLISKO

ZOSTAŃ JEDNYM Z NAS

10 ŚWIĘTOKRZYSKA BRYGADA OBRONY TERYTORIALNEJ

Im. mjr. cc. Eugeniusza Gedymina Kaszyńskiego ps. „Nurt”

REKRUTER 10 ŚB01 - 792 186 461	NAJBLIŻSZE TERMINY SZKOLEŃ
WKU Kielce - 41 261 174 717	12-27.06.2021r.
WKU Sandomierz - 41 261 514 820	03-18.07.2021r.
WKU Busko-Zdrój - 41 261 174 764	11-26.09.2021 r.
	09-24.10.2021 r.
	04-19.12.2021 r.

#odwaga #patriotyzm #służba #bohaterstwo
www.wojsko-polskie.pl/10bot

ul. Wojska Polskiego 300
25-205 Kielce

#Terytorialni #Zawsze gotowi, zawsze blisko

Rozpoczęcie roku szkolnego w SSP w Ostojowie

1 września uczniowie w całej Polsce wrócili do szkół po wakacyjnej przerwie. Także w naszej szkole tego dnia miało miejsce uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2021/2022. W związku z tym, że historycznie dzień ten nierozdzielnie wiąże się z 1 września 1939 roku - datą wybuchu II wojny światowej, społeczność Szkoły Podstawowej im. Wandy Łyczkowskiej w Ostojowie uczciła tę tak ważną dla wszystkich Polaków rocznicę. Dzięki przygotowanemu programowi artystycznemu

uczniowie klas IV i V wprowadzili nas w nastrój wydarzeń sprzed 82 lat. **Ewa Pajek, Wiktoria Piwowarczyk i Oliwia Pawelec** przejmując recytacją wiersza Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego *Pieśń o żołnierzach z Westerplatte* oraz **Zuzanna Połec** grą na pianinie utworu *Sonata Księżycowa* Ludwiga van Beethovena sprawiły, że na wielu twarzach pojawiły się zaduma, a nawet wzruszenie. Młodzi artyści w imieniu wszystkich uczniów i nauczycieli wyznali: *Wspominamy tamte wydarzenia, zachowując je w pamięci, oddając hołd i szacunek ich uczestnikom. Dzisiaj Planujemy... Realizujemy... Osiągamy...* **Zuzanna Połec i Oskar Pawelec** podkreśliли siłę i potencjał tkwiące w młodym pokoleniu, wykonując utwór *Bo Świat to my*, a **Natasza Przeorska** podniosła

na duchu wszystkich uczniów recytując: *Wiersz na pocieszenie Natalii Usenko*.

Na zakończenie prowadzący uroczystość **David Grudniewski** złożył życzenia od uczniów. *Wam wszystkim życzę w nowym roku szkolnym*

motywacji i ciekawości w uczeniu się oraz radości z przebywania w gronie przyjaciół. Naszym Nauczycielom i Pracownikom szkoły życzę pasji w realizacji planów. A ukochanym rodzicom dumy z naszych osiągnięć.

Próbna ewakuacja w SSP w Ostojowie

Dbając o bezpieczeństwo naszych uczniów, nauczycieli oraz pracowników, 8 września została przeprowadzona w SSP w Ostojowie próbna ewakuacja.

Po usłyszeniu sygnału alarmowego osoby znajdujące się w budynku szkolnym, opuściły placówkę oraz udały się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego. Wszyscy zgromadzili się na placu szkolnym w bezpiecznej

odległości od zagrożenia. Następnie wychowawcy sprawdzili liczebność uczniów. Informację na temat ewakuowanych osób zebrał inspektor bhp i przekazał dyrektorowi szkoły.

Głównym celem przeprowadzonych ćwiczeń było zapoznanie uczniów i pracowników szkoły z praktycznym zastosowaniem procedur dotyczących zachowania się w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia. Próbna ewakuacja przeprowadzona pod nadzorem Państwowej Straży Pożarnej potwierdziła znajomość zasad bezpieczeństwa i zasad zachowania w tak niecodziennej sytuacji. Akcji towarzyszył pokaz wyposażenia wozu strażackiego, używanego do ratowania życia i mienia.

Coraz więcej młodzieży szkolnej odwiedza Mauzoleum w Michniowie

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego coraz więcej wycieczek szkolnych odwiedza Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie.

–*Zainteresowanie naszym Mauzoleum jest bardzo duże. Kalendarz odwiedzin na wrzesień mamy praktycznie wypełniony. W tej chwili przyjmujemy zgłoszenia na październik – mówi Katarzyna Jedynak, kierownik Działu Edukacji Martyrologicznej.*

W dniu 9 września lekcję edukacyjną dla uczniów z suchedniowskiej *Jedynki* przeprowadziła **Justyna Staszewska**. Po odwiedzeniu Mauzoleum w towarzystwie nauczycielek: **Małgorzaty Bujnowskiej, Kingi Głowackiej i Renaty Kuszewskiej** dzieci udały się na ognisko przygotowane w Centrum Kształceniowo-Integracyjnym.

Przypominamy, że aby skorzystać z przewodnika -edukatora, chęć grupowego zwiedzania Mauzoleum należy zgłosić wcześniej pod numerem telefonu 41/25-25-162 wew. 14. Wstęp do obiektu i usługa przewodnika są bezpłatne.

(jaki)

Wychowankowie TPD na obozie w Poznaniu

W okresie wakacji starsi wychowankowie Integracyjnego Ogniska Wychowawczego TPD w Suchedniowie wyjechali na obóz do Poznania w ramach programu Pepco 100 inicjatyw na 100-lecie TPD, którego byli uczestnikami.

Na obozie oprócz zajęć Pepco z rękodzieła artystycznego, które TPD Suchedniów realizowało w ramach programu w placówce, na uczestników czekało moc atrakcji. Było zwiedzanie Poznania z pokazem słynnych koziołków, Palmiarnia, park linowy, maltańskie baseny ter-

malne, a także wyjście do kina, wizyta w Muzeum Rogalowym połączona z wykonywaniem słodkich rogalików oraz wycieczka do ZOO i do kregielni.

Dzieci aktywnie i przyjemnie spędziły czas, jak również mogły poznać swoich rówieśników z innych placówek TPD, ponieważ oprócz Suchedniowa w obozie brały udział placówki z Łodzi i Warszawy. To był niezapomniany czas dla wszystkich uczestników obozu.

Julita Kabała

Wernisaż wystawy Alicji Wikło w Muzeum Historii Kielc

W dniu 16 września w Muzeum Historii Kielc odbył się wernisaż wystawy malarstwa **Alicji Wikło** malarki, mieszkanki Suchedniowa.

Autorka prac jest absolwentką wydziału historii sztuki Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz studiów podyplomowych z plastyki i wiedzy o kulturze na Uniwersytecie Warszawskim. Od 24 lat nauczyciel plastyki i wiedzy o kulturze w II LO im. A. Mickiewicza w Skarżysku-Kam. Współpracuje ze Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach. Pod opieką dr **Aleksandry Potockiej-Kuc** rozwija swój talent na warsztatach malarskich i plenerach. Maluje martwe natury i pejzaże. Wśród tematów bliskich malarce

Muzeum Historii Kielc / Mała Galeria / ul. Świętego Leonarda 4 Kielce

Alicja Wikło | malarstwo

KRE

16 września - 10 października 2021

są motywy morskie, które powstały podczas dwumiesięcznego rejsu do Ekwadoru w 2008 roku. Najbardziej dumna jest z całopostaciowego portretu Jana Pawła II *Odchodzę* (kościół w Ostojowie) oraz z jego drugiej wersji, *W domu Ojca* (dar dla Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie). Artystka tworzy prace wykorzystując różne techniki: akwarele, akryle i oleje.

Od 2018 r. jest prezesem Stowarzyszenia *KRE-arte*, grupy skupiającej osoby uzdolnione artystycznie.

(jaki)

Anna Banaszek wicemistrzynią farmaceutów

W sobotę 18 września **Anna Banaszek** brała udział w *Mistrzostwach Polski Farmaceutów* w kolarstwie. Był to bardzo udany start, ponieważ **Ania** zajęła drugie miejsce w kategorii wiekowej K-2. Tak więc w Suchedniowie mamy wicemistrzynię Polski Farmaceutów! Gratulujemy!

Jest to impreza branżowa mająca na celu integrację środowiska farmaceutycznego, firm farmaceutycznych oraz przyjaciół farmacji. Organizatorem jest Hurtap, Okręgowa Izba Aptekarska w Łodzi. Za przygotowanie i oznaczenie trasy odpowiedzialna była firma Mazovia.

Wyścig przebiegał na rundach znajdujących się w lesie nieopodal Hotelu Holiday Inn w podwarszawskim Józefowie. Trasa bardzo ciekawa, techniczna. Piękne ścieżki pośród drzew.

Niestety trasa była źle zabezpieczona i oznakowana w wyniku czego wiele osób się pogubiło co spowodowało problemy z wynikami.

Tydzień wcześniej, 11 września **Anna Banaszek** rywalizowała w wyścigu kolarskim Małopolska TatraRoadRace na Podhalu. Start i meta zlokalizowane były po obu stronach na podjeździe pod Gubałówkę. Nasza cyklistka ścigała się na dystansie 54 km i 1580 m w pionie (HARD). Na mecie była 45 na 63 kobiety Open oraz 22/33 w swojej kategorii wiekowej K-30. Jest moc!

Szymon Piasta

XII Mini Wyścig MTB

Po rocznej przerwie, spowodowanej oczywistymi ograniczeniami epidemicznymi, uczniowie suchedniowskich szkół podstawowych wznowili rywalizację w kolejnej edycji Mini Wyścigu MTB. Zmagania na wymagającej trasie, wytyczonej przez organizatorów z Suchedniowskiego

Stowarzyszenia Cyklistów w urozmaiconym terenie leśnym za ul. Zagórską, przyniosły wiele emocji zarówno zawodnikom, jak też całkiem licznej publiczności. Na za-

kończenie udanych zawodów zwycięzcy otrzymali pamiątkowe medale, a wszyscy uczestnicy – nagrody rzeczowe ufundowane przez Gminę Suchedniów.

Organizatorzy dziękują Nadleśnictwu Suchedniów za udostępnienie obiektów *Leśnej Klasy* oraz wsparcie organizacyjne.

Lista wyników XII Mini-Wyścigu MTB *Suchedniów 2021*:

Młodzik

1. **Kacper Rotszejn** – 27.44
2. **Franciszek Bryczkiewicz** – 34.03
3. **Jerzy Markiewicz** – 35.52

Chłopcy

1. **Wojciech Chłopek** – 13.07
2. **Jakub Piasta** – 14.58
3. **Wiktor Chłopek** – 15.32

Dziewczęta

1. **Hanna Rogala** – 20.20
2. **Natasza Przeorska** – 20.25
3. **Wiktoria Piwowarczyk** – 21.00

Grzegorz Michnowski

Jakub Przeworski liderem MTB Cross Maraton

Znakomitą formę prezentuje w tym sezonie zawodnik drużyny SSC Suchedniów **Jakub Przeworski**. Startując w zawodach cyklu MTB Cross Maraton, 15-latek zajmował odpowiednio: 4 miejsce w Chęcinach, 2 w Piekoszowie, 3 w Morawicy, zaś w dwóch ostatnich edycjach (Bodzentyń i Daleszyce) nie miał sobie równych w kategorii juniorów.

Warto w tym miejscu nadmienić, że wspomniana kategoria obejmuje chłopców w wieku 14-18 lat, zatem **Jakub** z powodzeniem rywalizuje z przeciwnikami nawet o 3 lata starszymi, co jak wiadomo w tym wieku ma kolosalne znaczenie. Zważywszy, że do końca sezonu pozostał jeszcze jeden wyścig (3 października w Miedzianej Górze), tylko pech może ambitnemu suchedniowianinowi odebrać zwycięstwo w całym cyklu. Zatem – połamania szprych!

Grzegorz Michnowski

Sukces Pawła Włodyki na Mistrzostwach Polski

W Gorzowie Wielkopolskim w dniach 17 - 19 września rozegrano *Indywidualne Mistrzostwa Polski Niepełnosprawnych* w tenisie stołowym. Bardzo dobrze zagrał **Paweł Włodyka**, na co dzień reprezentujący suchedniowski klub Global Pharma Orlicz 1924.

Tym razem **Paweł** zagrał w barwach Jezioro Tarnobrzeg. Najpierw wygrał swoją grupę, odnosząc trzy zwycięstwa w stosunku 3:0.

Podobnie było w ćwierćfinale i półfinale, gdzie **Paweł** nie stracił nawet seta. W finale zmierzył się z **Igorem Misztalem** (Start Zielona Góra) i ponownie pewnie wygrał 3:0 (12:10, 11:5, 11:7). Tym samym wywalczył złoty medal i tytuł mistrzowski. Gratulujemy!

Szymon Piasta

Kaja Ziółkowska dwa razy na podium

W dniach 3-5 września w węgierskim Pecs odbył się Multi Alarm Hungarian Youth Inter-

national U15 Tournament 2021 w badmintonie.

W gronie uczestników była **Kaja Ziółkowska** z Suchedniowa, reprezentująca barwy UKS Wschodnia 12 Kielce. W silnie obsadzonym turnieju, w którym na parkiecie grali za-

wodnicy i zawodniczki z 8 krajów, bardzo dobrze wypadła Kaja. W mikście grając w parze z zawodnikiem z Portugalii **Tiago Berenguer** wywalczyli pierwsze miejsce. Również w deblu stanęła na podium. Grając w parze z **Leną Jachimek** (KS Badminton School Gdynia) dotarły do finału, gdzie przegrały z zawodniczkami z Rosji. Dało im to drugie miejsce i tytuł wicemistrzyń.

Tylko w singlu **Kaja** nie doszła do strefy medalowej, zajmując w końcowej klasyfikacji miejsce w przedziale 8-16. Gratulujemy kolejnego dobrego występu!

Sz. P.

Osiem razy na podium

W Kielcach została rozegrana *1 Olimpiada Świętokrzyska*. Bardzo dobrze zagrali badmintoniści Orlicza, którzy aż osiem razy stawali na podium w kategorii młodzika młodszego! Po prostu całe podium należało do suchedniowian. Gratulujemy!

Wyniki poniżej:

Dziewczeta

1. **Zuzanna Turska**

2. **Gabriela Turska**

3. **Pola Andrzejewska**

Zuzanna Chrząszcz

Chłopcy

1. **Jakub Dulemba**

2. **Jakub Chrząszcz**

3. **Piotr Sawicz**

Aleksander Turski

Sz. P.

Sukcesy młodych tenisistów

W piątek, 17 września w Hali Legionów w Kielcach odbyły się zawody w tenisie stołowym w ramach *Olimpiady Świętokrzyskiej*.

Bardzo dobrze zagrali reprezentanci Global Pharma Orlicz 1924, którzy trzykrotnie stawali na podium. Najlepiej wypadł **Wiktor Bober**, wywalczając pierwsze miejsce w kategorii młodzika. Druga lokata przypadła koleżce klubowemu **Adamowi Gbiorczykowi**. Natomiast w kategorii kadeta drugie miejsce wywalczył trzeci reprezentant suchedniowskiego klubu **Michał Żmijewski**.

Gratulujemy! Jak widać w klubie zawodnicy odnoszą sukcesy nie tylko wśród seniorów. Jest to dobry prognostyk dla tej dziedziny sportu w Suchedniowie. Tak trzymać!

Sz. P.

II Maraton Karpowy w Suchedniowie

W dniach 10-12 nad suchedniowskim zalewem z udziałem 16 drużyn przeprowadzono II Maraton Karpowy. Po raz drugi z rzędu zwycięzcami maratonu zostali **Mariusz Kania** z Parszowa i **Michał Maszczyk** ze Skarżyska - Kamiennej. Ich połów stanowiły karpie o wadze 11,120 kg oraz dwa mniejsze – 7,675 kg, 4,765 kg.

Jak mówi członek PZW w Suchedniowie **Mateusz Bolechowski** te zawody wędkarskie odbywają się na specyficznych zasadach. Drużyny są dwuosobowe, mogą korzystać z pomocy team runnera, czyli pomocnika, który po-

maga wędkującym w rozbijaniu obozowiska, szykowaniu sprzętu i zanęt, a także podbieraniu i odhaczaniu ryb.

Do punktacji zaliczano wyłącznie dwa gatunki ryb: karpie i amury i to o wadze co najmniej czterech kilogramów. Do klasyfikacji zaliczane były trzy

największe ryby, o miejscu decydowała łączna waga złowionych ryb przez każdą drużynę. Obowiązywał zakaz używania żywych przynęt i zanęt, uczestnicy mieli też obowiązek używania maty karpiowej oraz podbieraka, by złowione ryby mogły wrócić do wody w dobrej kondycji.

Wędkowano aż 43 godziny bez przerwy. Nad zalewem rozbito prawdziwe miasteczko namiotowe. Jak mówią organizatorzy – ryby tym razem nie brały, choć trafiały się duże okazy.

Po podsumowaniu zawodów okazało się, że po raz drugi z rzędu zwycięzcami maratonu zostali **Mariusz Kania** z Parszowa i **Michał**

Maszczyk ze Skarżyska - Kamiennej. Ich połów stanowiły karpie o wadze 11,120 kg oraz dwa mniejsze – 7,675 kg, 4,765 kg. Na drugim miejscu uplasowali się **Bartosz Kołodziej** i **Karol Maciejczak** – złowili dwie sztuki o wadze 9,390 kg oraz 4,870 kg. Na podium stanęli też **Maciej Kosiorek** i **Wojciech Kosiorek**, którzy złowili karpie o wadze 4,105

kg, 4,470 kg oraz 4,320 kg.

Jak zapowiadają organizatorzy, kolejny maraton karpioy odbędzie się wiosną przyszłego roku.

(jaki)

Leśna Droga Krzyżowa

„Gazeta Suchedniowska”, Pismo Rady Miejskiej w Suchedniowie. **Redaguje:** Jacenty Kita (redaktor naczelny) i współpracownicy

Adres redakcji: Suchedniów, ul. Fabryczna 5, tel. 41 25 43 250, e-mail: alnawi@poczta.onet.pl, jacenty.kita@wp.pl **Nakład:** 600 egz.

Skład, łamanie, druk: DORAND, Starachowice, tel. 41 274 14 40

Redakcja zastrzega sobie prawo korekty i skracania materiałów. Materiały anonimowe nie będą brane pod uwagę.